

Handhaven, gemakkelijker gezegd dan gedaan

Een kritische noot richting de overheid

Als het gaat om de handhaving van dierenwelzijn hebben we het hier in Nederland eigenlijk best wel goed voor elkaar. Er is wetgeving zoals bijvoorbeeld de Wet dieren en de Wet Natuurbescherming. Er zijn afspraken tussen de diverse handhavingpartners over wie wat doet en wanneer. Bij de politie zijn een aantal personen actief als taakaccenthouder dierenwelzijn en bij de NVWA zijn hele teams beschikbaar voor de inspecties bij bedrijfsmatige houders van dieren.

In die gevallen geeft de overheid echter steeds vaker niet thuis en daarom staan we in het veld als handhavers regelmatig met de mond vol tanden (en vaak knarsetandend). Hierbij een voorbeeld.

▲ Landelijk is er het telefoonnummer 144 waar iedereen meldingen over dierenwelzijn kan doorgeven

De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming met achttien full time inspecteurs is dagelijks bij de weg. Inmiddels heeft elke provincie een aantal taken op zich genomen met betrekking tot de Wet natuurbescherming en hebben natuurorganisaties ook een aantal eigen opsporingsambtenaren. Landelijk is er het telefoonnummer 144 waar iedereen meldingen over dierenwelzijn kan doorgeven. Verder heeft de NVWA een 24/7 meldkamer en kan de burger ook nog terecht bij het algemene nummer van de politie 0900-8844 en bij spoed kun je 112 bellen. Al die diensten en handhavers hebben in het kader van dierenwelzijn ook nog een goed gevulde portefeuille met bevoegdheden. Een aantal artikelen uit de Wet dieren zijn misdrijven met een behoorlijke strafmaat en als de boel niet op orde is, kan de minister via bestuursdwang een eigenaar ook nog dwingen zaken te herstellen. Dus, zoals ik al aangaf, dat ziet er eigenlijk best goed uit.

De overheid vindt dus de handhaving van dierenwelzijn belangrijk. Pak ze maar aan is het devies en dierenmishandeling en verwaarlozing kan met het wetboek in

de hand bestraft worden. In die aanpak heeft het Openbaar Ministerie, ik dacht in 2008, een beleidsnotitie de deur uitgedaan waarin nadrukkelijk werd aangegeven dat inbeslagname van dieren in principe niet meer mocht plaatsvinden. Justitie gaf destijds duidelijk aan dat een bestuurlijke afhandeling de voorkeur genoot boven de strafrechtelijke inbeslagname. Uitzonderingen daarop zijn er natuurlijk altijd maar de vanzelfsprekendheid waarmee bijvoorbeeld een mishandelde hond in beslag genomen kon worden, werd met die brief een halt toegeroepen.

In die bestuurlijke aanpak hebben wij als Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming vanaf het begin een belangrijke rol gekregen. Het bevoegde gezag (momenteel het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) kan bestuursdwang toepassen (art. 8.5 Wet dieren) en heeft dat neergelegd bij RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Bestuursdwang met de inzet van het minst ingrijpende middel om herstel voor elkaar te krijgen. In de praktijk zijn dat besluiten met maatregelen die de eigenaar van de dieren moet uitvoeren. Werkt door de bank genomen prima.

Bij een aantal gevallen is herstel op locatie echter water naar de zee dragen en is het weghalen of minderen van het aantal dieren een hele goede oplossing of zelfs het enige dat overblijft om de zaak te keren. Ik ben er zeker geen voorstander van om overal waar dieren slecht worden verzorgd alles maar mee te nemen. Nee zeker niet, maar er zijn altijd situaties waarbij het weghalen van dieren wel de beste oplossing is. Ik bedoel dan in beslag nemen of meevoeren en opslaan. Handelingen gedekt door je bevoegdheden en in opdracht van de OvJ of de bestuursrechter.

Een sterke ammoniakgeur

Samen met een taakaccenthouder dierenwelzijn van de politie was ik begin april van dit jaar een dag op pad met wat meldingen in een grote plaats in Friesland. Bij de politie kwam er regelmatig een melding binnen over overlast van een blaffende hond. De noodhulp was er al een paar keer geweest en had geconstateerd dat de jonge Stafford van de bewoonster nooit buiten kwam en vaak in de stront zat. Naast de overlastmeldingen was dit een adres met heel veel gedoe. Vuurwapens, drugs, huiselijk geweld, overlast, drankverslaving – en dus die hond. Wij op deze zonnige ochtend aan de deur. Na bellen en kloppen geen reactie maar wel hoorbaar geblaf uit een kamer naast de voordeur. Een klein raampje aan de straatkant op een kier. Staand bij de voordeur rook ik al een sterke ammoniakgeur uit de woning. Soepel als altijd klom ik met behulp van een pallet, die in de bosjes lag, tegen de gevel aan en kon ik door het raampje naar binnen kijken.

Ik zag een mooie Stafford dik in de stront. Hangend door het raampje kon ik wat foto's maken en al direct liepen me de tranen over de wangen van de scherpe verstikkende stank van pis en poep. Bij een dergelijk situatie en met dit gegeven kun je niet weglopen en het op de lange baan schuiven. Hier moet iets gebeuren, toch? Bellen met een OvJ doe ik al niet meer omdat het antwoord in dergelijke gevallen steevast hetzelfde is. Meneer Smit, u weet het inmiddels toch wel, inbeslagname doen we in principe niet meer. U moet dit via de bestuurlijke weg proberen op te lossen. Bellen met de RVO doe ik wel altijd. Mijn gegevens en ervaring op straat koppelen aan de bevoegdheden van de